

Trafiksäkerhet i byggskede

Tema 5 i Trafiksäkerhetslyftet

Trafiksäkerhet i byggskede

Byggprojekt innebär trafiksäkerhetsrisker för trafikanterna, inte minst för gående och cyklister. In- och utfarter till byggarbetsplatser är särskilt problematiska och att befintliga korsningar får förändrade flöden med svängande tung trafik. Temporära gång- och cykelbanor och omledningar som kan medföra mindre säkra vägval är ytterligare exempel. Ojämnheter genom snubbelkanter och korsande ledningar likaså.

Grävningsarbeten sker också regelbundet i det kommunala vägnätet. En av de vanligaste orsakerna till skador i beläggningen på gång- och cykelvägar är uppgrävning för arbeten med ledningar i eller under vägkonstruktionen.

Åtta av tio olyckor med personskador som drabbar oskyddade trafikanter vid vägarbeten sker på kommunala gator. Singelolyckor på cykel är den dominerande olyckstypen. Ofta saknas belysning och utmärkning av arbetsområdet. Kommunernas arbete med tillståndsgivning och kontroll av gatuarbeten är därför av största vikt för att dessa olyckor ska undvikas.

Genom tydliga krav och riktlinjer för arbete på gata kan kommunen se till att dessa krav blir styrande för hur trafiksäkerheten hanteras i byggskeden och vid grävningsarbeten. Andra viktiga aspekter är att se till att ha en process för trafikanvisning (TA-planer) och att arbeta med kontroller och uppföljning. För att bygga kunskap och förståelse hos byggtreprenörerna kan även uppsökande dialog och utbildning av byggtreprenörer vara viktiga insatser.

Aktiviteter inom detta tema

Fylla i frågeformulär

För att få en bild av läget i kommunen vad gäller trafiksäkerhet i byggskede kan frågeformuläret för temaområde 5 fyllas i. Formuläret finns i **formulär för självbedömning** (en Excel-fil) som samlar formulär för samtliga temaområden och som ger stöd för en summering av resultaten. Fyll gärna i formuläret tillsammans med andra, se den dialogbaserade genomförande-processen för Trafiksäkerhetslyftet i handledningen.

Fördjupad kartläggning

En fördjupad kartläggning om trafiksäkerhet i byggskede innebär att ta del av de krav, riktlinjer och annat stöd som finns. Nedan ges förslag på vad som bör undersökas i den fördjupade kartläggningen.

Vilka krav och riktlinjer finns som rör trafiksäkerhet i byggskeden och vid grävningsarbeten?

Vilket stöd finns för trafikhanteringen? Hur ser processen för trafikplaneringsplaner ut? (från plan till uppföljning av efterlevnad)

Temamöten med ansvariga förvaltningar

Exempel på frågeställningar för samtal med ansvariga förvaltningar/enheter:

- › Hur säkerställer kommunen framkomlighet och trafiksäkerhet för gående och cyklister i byggskeden och vid grävningsarbeten?
- › Hur väl fungerar de krav och riktlinjer som finns?
- › Hur väl fungerar det stöd som finns för processen för trafikplaneringsplaner? (från plan till uppföljning av efterlevnad)
- › Görs regelbunden uppföljning av hur väl trafiksäkerhet hanteras i byggprojekt och grävningsarbeten? Vilka är erfarenheterna?
- › Hur skapar kommunen redan i exploateringsprocessen förutsättningar för trafiksäkerhet i byggskedet?
- › Vad kan generellt bli bättre när det gäller trafiksäkerhet i byggskeden?

Läsa vidare

GCM-handboken, kapitel 6

SKR (2022). Mobilitet för gående, cyklister och mopedister: En handbok med fokus på planering, utformning underhåll och uppföljning. I kapitel 6 finns en del stöd för grävningsarbeten samt avsträngning och omledning vid arbeten.

<https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/mobilitetfor-gaendecyklisterochmopedister.66199.html>

Gatuarbete i tätort

SKR (2019). Gatuarbete i tätort: Handbok till stöd för planering och genomförande.

<https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/gatuarbetei-tatort.64920.html>

Göteborgs stads Arbete på gata (APG)

Göteborgs stad har regler för Arbete på gata (APG) i teknisk handbok. Reglerna består av två dokument med kravställande respektive rådgivande innehåll.

I teknisk handbok finns även en informationsfilm och utbildningsmaterial för Arbete på gata.

<https://tekniskhandbok.goteborg.se/15-arbete-pa-gata-apg/>

Upplysningar om innehållet:

Prem Huq, prem.huq@skr.se

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2023

Bestnr: 5538

Ladda ner på skr.se/publikationer

Post: 118 82 Stockholm | **Besök:** Hornsgatan 20

Telefon: 08-452 70 00 | skr.se